

PARLAMENTS INICIALS

Voldria que aquestes paraules de benvinguda que tinc l'honor de dirigir en nom del nostre rector als membres de l'IEC foren també d'agraïment per haver elegit la nostra universitat per dur a terme una de les sessions acadèmiques que, de tant en tant, l'Institut acostuma a fer fora del seu àmbit habitual de treball.

Perquè, professor Argenter, la tasca que du a terme l'Institut que avui vostè representa és ben coneguda en aquestes terres del sud; coneguda i reconeguda, perquè ens ha lliurat materials d'enorme transcendència des del punt de vista científic i, per què no dir-ho també, per la difusió de la nostra llengua.

L'edició en anys passats de les *Normes ortogràfiques*, del *Diccionari ortogràfic*, de la *Gramàtica* o la més recent publicació del *Diccionari de la llengua catalana* són fites d'incalculable valor, produïdes per una institució que té la sort i el privilegi de ser considerada, per llei del Parlament de Catalunya, com a organisme normatiu en matèria de català. I això, en aquestes terres i en aquests moments, té un sentit que vostès podran endevinar sense greus problemes de reflexió.

Vostès saben, de debò, quina és la situació de la llengua en el nostre àmbit. Quines són les dificultats per a dur a terme una tasca de normalització que, amb tots els entrebancs possibles, però també amb tota la il·lusió del món, està portant a terme l'actual equip rector de manera ferma, però mesurada, amb respecte a la comunitat universitària, perquè pensem que aquesta és la millor manera de fer les coses.

Sé que no resultarà estrany que faça una referència a l'anomenat «conflicte lingüístic» en terres valencianes. És aquesta una denominació que no pertany a la comunitat científica, perquè per a la comunitat científica, aquest conflicte no existeix. És ben conegut que el problema té un tarannà diferent i

que va ser obert per interessos aliens als científics i, per això, s'intenta tancar amb una solució que té més de política que de científica. I això pot conduir a una situació de paràlisi. El temps ho dirà.

A hores d'ara, les Corts Valencianes han aprovat la creació de l'anomenada «Acadèmia Valenciana de la Llengua» com a organisme normatiu del valencià. No entraré en el contingut del dictamen previ del Consell Valencià de Cultura que dona forma a l'esmentat organisme, però sí que faré un desiratum per si, arribat el cas, l'Acadèmia quallara.

Desitjaria que aquesta Acadèmia Valenciana de la Llengua mantinguera un criteri unitari amb la Secció Filològica de l'IEC, i que establira una estreta i enriquidora relació de cooperació que fera possible l'estudi i seguiment de les peculiaritats dialectals valencianes que, sens dubte, aporten variació i riquesa al conjunt del sistema lingüístic català.

Sense menystenir l'esforç de les institucions valencianes per resoldre el *conflicte lingüístic*, cal continuar exigint a aquestes institucions mesures pragmàtiques i eficaces que potencien l'ús social del valencià en l'esfera pública a fi que la llengua dels valencians tinga futur; un futur possible i digne que conjure definitivament el perill vertader de la substitució lingüística i la desaparició.

Pense que és oportú redefinir les competències i els objectius de les institucions universitàries. Tot i les funcions de l'Acadèmia, no es pot oblidar que és a les universitats on, en última instància, es formen els filòlegs i on es porten a terme els més importants treballs d'investigació científica en matèria lingüística. És per això que, com abans deia, hem d'apostar decididament des del món universitari en general, i des de la Universitat d'Alacant en particular, per l'íntima col·laboració i la màxima coordinació entre la Secció Filològica de l'IEC, la futura Acadèmia Valenciana de la Llengua i les diferents instàncies universitàries amb competències filològiques. D'aquesta suma d'esforços pot ser que depenga la dignificació, la normalització i el prestigi social de la llengua que compartim.

És per tot això que la vostra visita acadèmica a la nostra universitat és important i oportuna. Us demanaria que, en la mesura de les vostres previsions, torneu al més aviat possible. Seria el millor indicador que les coses poden canviar.

Us agraïsc de nou la vostra presència, i declare inaugurat, en nom del rector de la Universitat d'Alacant, les Jornades de la Secció Filològica de l'Institut d'Estudis Catalans a la Universitat d'Alacant.

ARMANDO ALBEROLA ROMÁ
Vicerector d'Estudis i Innovació Educativa
Universitat d'Alacant

Com a tinenta d'alcaldia voldria, en primer lloc, donar-vos la benvinguda a Elx alhora que us faig arribar la salutació més cordial de part de l'alcalde de la ciutat, el senyor Diego Macià i Anton, el qual em demana que el disculpen atès que per motius d'agenda no ha pogut ser hui a Elx, com hauria estat el seu desig.

Es un honor per a Elx afegir-se a la llista creixent de ciutats de tot l'àmbit lingüístic català que han estat la seu de la sessió extraordinària anual de la Secció Filològica de l'Institut d'Estudis Catalans. Unir així el nom d'Elx als d'Eivissa i Formentera, Lleida, Castelló, Menorca, Perpinyà o Palma de Mallorca no pot més que engrandir-nos des d'una ciutat que, per tantes raons i motius, ha participat d'una història i d'una llengua comunes.

Aquesta llengua, especialment maltractada per aquestes latituds, on la dreta valenciana voldria veure-la dividida i, fins i tot, desapareguda, es troba hui al nostre àmbit de País Valencià en una situació difícil. No podem ser optimistes amb els resultats del dictamen per la creació de l'Acadèmia Valenciana de la Llengua ja que no es constitueix des del reconeixement explícit del principis científics al voltant de l'origen i de la denominació del valencià. Per contra, es parteix d'un text ambigu i polisèmic que tot ho pot permetre, tant els plantejaments d'unitat del valencià amb el sistema lingüístic català, com anar en sentit totalment contrari, des de plantejaments secessionistes. En cap moment no es plantegen en la llei relacions preferents de l'Acadèmia Valenciana de la Llengua amb les altres acadèmies o entitats similars de la resta de països de parla catalana per tal de reconèixer, d'aquesta manera, els lligams especials del valencià amb el català.

La composició de l'Acadèmia tampoc no és clara. Està sotmesa als avatars polítics (cal que siga votada al Parlament), dels quals hauria de fugir, i no respon a cap criteri científic, com sempre hem exigit. Quan es vol fer un estudi seriós al voltant d'alguna cosa es consulta la universitat corresponent. Sembla lògic que quan volem disposar d'una instància que decideix sobre temes filològics deixem això en mans d'experts, de la universitat, de l'Institut Interuniversitari de Filologia Valenciana.

El funcionament de l'Acadèmia Valenciana de la Llengua serà decisiu per al futur de la nostra llengua. Qualsevol plantejament que vaja en el sentit de separar la nostra llengua de la resta del sistema lingüístic català debilitarà encara més el procés de normalització de l'ús del valencià. La llengua és, per da-

mund de tot, l'instrument de comunicació de les persones a casa, al treball, als mitjans de comunicació, en la literatura, en la ciència, etc.

Defensar la unitat del valencià amb el català és l'únic camí possible per normalitzar l'ús social de la llengua. Tots aquells que estímem la nostra llengua haurem de continuar treballant perquè el secessionisme lingüístic desaparega del País Valencià i perquè la dreta deixi de posar obstacles, d'una vegada per totes, a la normalització de l'ús de la nostra llengua.

Difícilment es podrien fer realitat les paraules del senyor Joan Argenter, president de la Secció Filològica, quan parla: «d'establir-hi lligams, de recollir-ne les preocupacions relatives a la codificació de la llengua i a l'evolució del procés de normalització, d'intercanviar-hi propostes de futur i de departir-hi a propòsit de la situació lingüística», si en aquesta sala del Consell de la Vila d'Elx, on des de l'edat mitjana hem parlat català, haguérem necessitat posar un servei de traducció simultània.

D'altra banda, he d'agradir des de l'Ajuntament d'Elx la participació activa i la il·lusió amb la qual les associacions cíviques per la normalització del valencià —del valencià entès clarament com a denominació afectiva i legítima dins la unitat de la llengua catalana— han acollit la vostra visita. Sobre la cívica d'Elx —El Tempir— ha recaigut la coordinació d'aquest acte, i per això tenim aquí entre nosaltres representants de la Cívica d'Alacant, de l'Antina de Santa Pola, de la Gola de Guardamar, del Raig de Crevillent, del Rotgle de Novelda i del Bull de Monòver, com també de l'Institut Comarcal del Baix Vinalopó i del Casal Jaume I d'Elx. Des d'aquí vull tornar a agrair a totes i a tots la faena feta, i us animem a seguir en aquest tasca difícil.

Vull creure que el procés de redreçament lingüístic i cultural avança, malgrat tots els entrebancs que s'hi han posat des de la Generalitat Valenciana i contra els quals hem reaccionat des d'alguns municipis i des dels sectors més compromesos de la societat. Només des d'una col·laboració entre les institucions públiques i la societat civil podrem capgirar una situació lingüística que s'augurava nefasta fa d'això vint anys. L'abandó lingüístic alarmant, sobretot a les grans ciutats, i les onades immigratòries massives que hem rebut al llarg del darrer mig segle eren elements certament preocupants. L'èxit de les línies d'immersió lingüística al Baix Vinalopó —amb prop de tres mil alumnes d'ensenyament primari escolaritzats en català— no ens pot fer oblidar com en els últims anys s'ha frenat, des dels sectors més conservadors de la societat valenciana amb l'ajuda del Govern, un procés que semblava dinàmic i imparable. Així, a Elx, ens trobem amb el fet que la demanda d'ensenyament en català ultrapassa l'oferta educativa i que al camp d'Elx —amb vint-i-cinc mil habitants i on la llengua és hegemònica entre els xiquets i les xiquetes d'ensenyament primari— no s'ha creat encara cap línia d'ensenyament en valencià.

La ciutat d'Elx, amb vora dos-cents mil habitants, té assignat en aquests moments un paper decisiu en el futur del català per aquestes comarques. Es

tracta —ni més ni menys— d'una constatació i no pas d'una professió de capitalitat malentesa: la pròpia ciutat d'Elx i les seues partides rurals s'ho mereixen. També s'ho mereixen les altres poblacions catalanoparlants —no tan petites i amb una vitalitat de la llengua altíssima— de la contornada. La ciutat d'Alacant —tan a prop— haurà d'integrar-s'hi si no vol allunyar-se —més encara— dels territoris que l'envolten i, especialment, de la seua pròpia història i de la seua pròpia tradició lingüística.

Deixem, doncs, que la filologia siga cosa de filòlegs, que el valencià siga català i que també ho siguen el mallorquí i el rossellonès, com ho han sigut sempre. Treballem, doncs, perquè els jóvens i les jóvens seguesquen transmetent aquesta llengua. Fem que siga d'ús comú i dins totes les nostres institucions, i que no perda gens del seu vigor com a gran llengua europea de cultura.

ÀNGELS CANDELA I PLAZA
Tinenta d'alcaldia de l'Ajuntament d'Elx